

Kozákov ze skokanského můstku v Lomnici

foto Mišoň / OHRDi

Milý čtenáři!

Pětapadesát – nejvyšší čas plnit si dětské sny.

Měl jsem – asi jako každé dítě – koloběžku, ještě někde bude strašit v garáži.

Taková pěkná, oranžová, s blatníkama a tlustejma kolama.

Kamarád Mít'a měl takovou orvanou z pár trubek – a vždycky mě předjel.

Jó, mít tak koloběžku, která by jezdila rychleji. A nejlépe sama a do kopce!

Kamarád Mít'a šel dál. Měl fichtla, pak auto, pak traktor, pak náklad'ák.

Já se už neposunul.

A nyní tedy nastal čas plnit si dětské sny a pořídil jsem si elektrickou koloběžku.

A Český ráj bude mi blíž!

Jen už mi není dvanáct, v návodu ke koloběžce dokonce píšou, že je pro lidi do padesáti. Nešť'!

Budu opatrný.

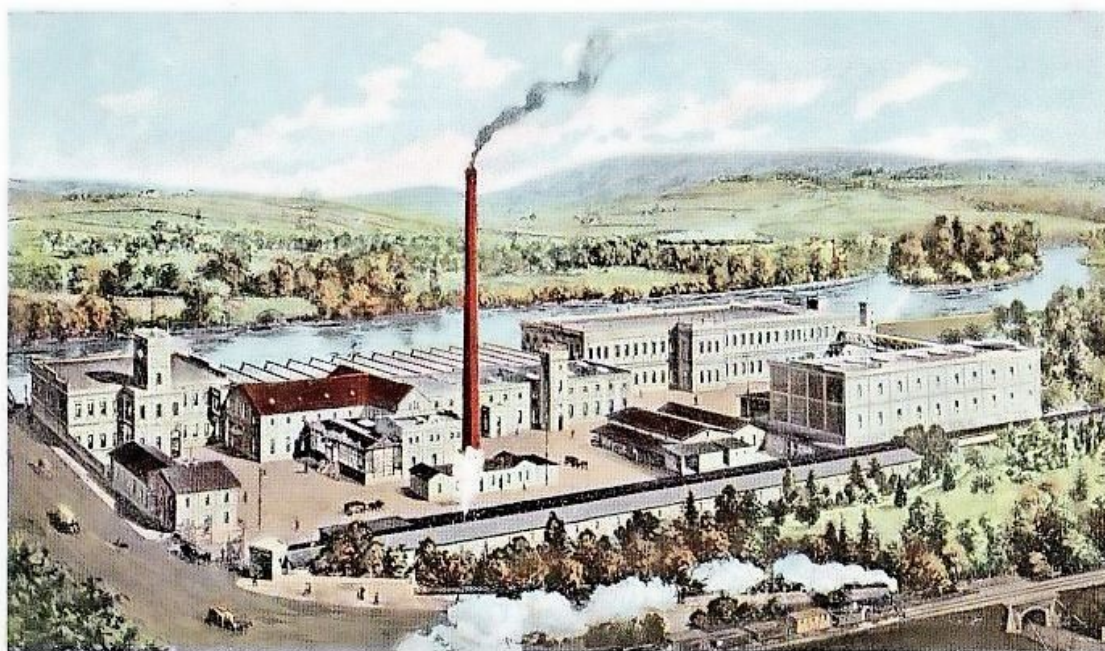
A vy bud'te raději taky... 😊

♦ Stavba Kauflandu nad bývalou Dioptrou je zahájena. V současné době probíhají pozemní přípravné práce a hloubení protipožární vodní nádrže. Dále se bude pokračovat umístěním inženýrských sítí a zavrtáním pilot pod základy stavby. (Turnovsko info)

♦ Dnem otevřených dveří **v sobotu 21. května** si turnovská JUTA připomene 150 let od založení závodu. Od 9.00 do 14.00 hodin jsou připraveny komentované prohlídky, ve kterých se můžete seznámit s historií i současností závodu. Najdete nás v Palackého ulici čp. 457 u velkého mostu přes Jizeru.

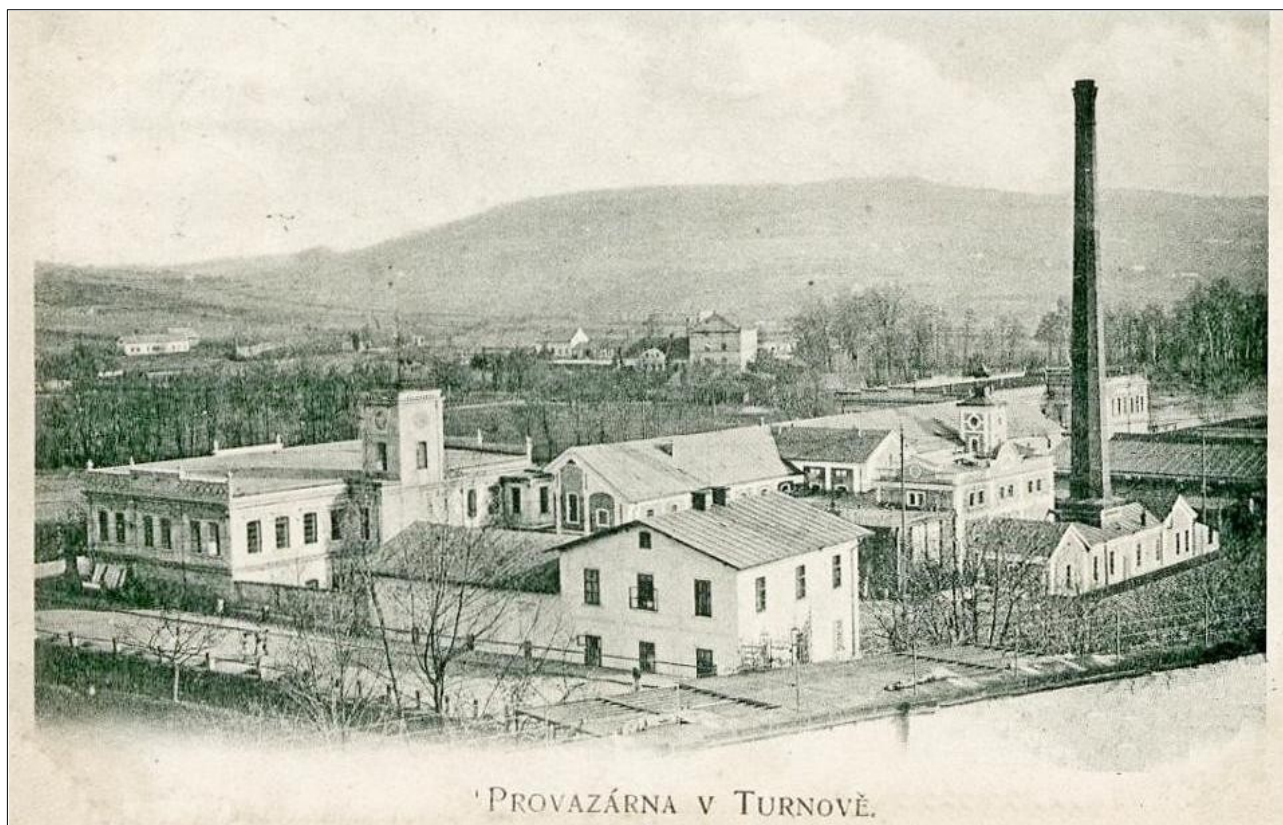
Historie firmy sahá do Rakouska-Uherska. Továrna na výrobu motouzů se začala na břehu řeky stavět v roce 1872 – akciová společnost se jmenovala „C.K. – první česká strojírna na motouz a provaznické výrobky – dr. Fotr, Boháček a spol.“

V roce 1907 firmu koupil dr. Horák, který ji postupně nejen modernizoval, ale v nynější Bezručově ulici, kde je dnes restaurace *Plaudit*, zakoupil i obytný dům pro mistry a úředníky. Největší předválečný rozmach firma zaznamenala v letech 1933 až 1937, kdy své výrobky exportovala doslova do celého světa. Dr. Horák továrnu řídil do roku 1948, kdy byla znárodněna. V roce 1953 byla začleněna pod firmu Juta Dvůr Králové. Tradiční výroba lan a provaznického zboží zde byla ukončena v roce 1979, výroba se plně orientovala na netkané textilie. Na konci 80. let měl podnik 140 zaměstnanců. Od 90. let byla výroba orientována především na geotextilie – výrobky pro stavebnictví a dopravní a ekologické stavitelství. Nynější turnovský závod má 50 zaměstnanců, v roce 2021 bylo dosaženo objemu 190 mil. Kč tržeb. Zdejší závod patří mezi sedmnáct výrobních závodů firmy *JUTA, a. s.*, se sídlem ve Dvoře Králové.

Dor. FOTR, BOHÁČEK & Comp.,
k. k. privilegierte erste böhmische mechanische
Bindfaden- u. Seilerwaren-Fabrik Turnau, Böhmen.
Gegründet 1872. Arbeiteranzahl 400. 500 HP

Beste und billigste Bezugsquelle
für Bindegarne und Ökonomie-
Seilerwaren.

Fotohistorie.cz

JUTA a. s. byla založena v roce 1946 jako národní podnik *Juta, továrny juty a konopí, Praha*.

Do nově vzniklého podniku byla zařazena též část n. p. *Konopa*, závod ve Spolí u Českého Krumlova (původně přádelna lnu a konopí Josefa Rudolfa Schindlera založená roku 1840) a ještě později n. p. *Lýko*, který do sebe začlenil závody *Konopy* na Moravě. Postupně tak bylo do podniku začleněno 34 jutařských a konopářských závodů. Na přelomu 40. a 50. let 20. století bylo ředitelství přesunuto z Prahy do Dvora Králové a podnik byl přejmenován na *Juta, národní podnik, Dvůr Králové n. L.* Původně Juta zpracovávala přírodní vlákna juty, lnu, hedvábí, sisalu a konopí, od roku 1964 pak připojila chemické sloučeniny jako polypropylén, polyamidové hedvábí, viskocel chemlon a další, protože byly lépe dosažitelné než dovozové přírodní materiály.

V roce 1988 se z Juty stal státní podnik a v lednu 1989 generálním ředitelem jmenován Jiří Hlavatý. Ředitel Hlavatý dovedl podnik do kuponové privatizace a když v roce 1998 chtěli vlastníci Jutu prodat, založil akciovou společnost a podnik koupil. Od roku 2005 je Jiří Hlavatý jediným akcionářem a zároveň generálním ředitelem podniku.

Společnost sídlí ve Dvoře Králové, má 17 výrobních závodů, šest v místě, další v Turnově, Olomouci, Přerově a Višňové u Frýdlantu, jeden závod má také ve Velké Británii.

Zaměstnává přes 2000 zaměstnanců a její roční obrát dosahuje 7 miliard korun. Většina její produkce vzniká ze syntetických sloučenin. Juta vyrábí filtrační membrány, střešní fólie a tepelné izolace pro stavební průmysl (například pro stavbu tunelů, silnic a čistíren odpadních vod); pro zemědělství agrotexilie,

síťoviny na balíky slámy i sena a síťky a vaky na zrní a na brambory; dále příze sloužící k výrobě kabelů a pneumatik; filtrační příze, umělé trávníky a tkaniny pro průmyslovou výrobu koberců. Firma exportuje 80 % své produkce.

/ Zdroje: Turnovsko v akci, Wikipedie

♦ **Vzpomínkový večer na polskou horolezkyni Wandu Rutkiewicz a vernisáž výstavy fotografií Jacka Jaška Krkonoše–Vzpomínky**

Atrium Muzea Českého ráje v Turnově / 19. května v 17:00 / Vstup zdarma

Wanda Rutkiewicz – jedna z nejúspěšnějších osobností v historii světového horolezectví. Jako třetí žena na světě, první Evropanka a první Polka vystoupila na Mount Everest a jako první žena na světě zdolala vrchol K2. Ve stejný den, kdy Wanda Rutkiewicz dobyla Mount Everest (16. října 1978) byl novým papežem zvolen i první Polák, Karol Wojtyła. „Dobrý Bůh to tak chtěl, že jsme ve stejný den vylezli oba tak vysoko,“ řekl později Jan Pavel II. Wandě. Dobyvatelka osmi ze čtrnácti osmitisícovek zemřela 12. května 1992 při výstupu na svou devátou osmitisícovku Kančendžonga. V roce 2022 uplynulo 30 let od jejího úmrtí, a proto byl polskou vládou vyhlášen jako Rok Wandy Rutkiewicz.

První zkušenosti s horolezectvím získala Wanda Rutkiewicz v Janovickém rudohoří a Krkonoších, kam se vydávala ještě jako studentka. O členité a kouzelné krajině Krkonoš na polsko-českém pomezí vypráví fotografická výstava *Krkonoše. Vzpomínky*, jejímž autorem je Jacek Jaško, polský fotograf žijící v Praze. Je autorem mnoha výstav a publikací s horskou tematikou. S horami na polsko-českém pohraničí je tak spjat profesně i osobně.

O Wandě Rutkiewicz, o lásce k horám, dobývání vrcholů horských i životních budou diskutovat:

Janusz Kalinowski – viceprezident polského Himálajského klubu, účastník a organizátor stovek běžeckých a triatlonových závodů. Propagátor aktivní turistiky, horolezectví a alpinismu. Za padesát let zorganizoval asi 200 zahraničních cest pro více než 3000 lidí. Jedním z jeho největších projektů byla v roce

2018 expedice do Indie a Nepálu (do základního tábora pod Mount Everestem) pro více než 400 lidí ve věku od 8 do 80 let. Z této události byl natočen celovečerní film *Everest pro každého*, jehož je spoluautorem.

Aleksander Lwow – jeden z nejznámějších a nejocenenějších polských horolezců, čestný člen Polského horolezeckého svazu. Účastník mnoha letních i zimních expedic v Alpách, Norsku, Pamíru, Afghánistánu a na Kavkaze. Dobyvatel čtyř osmitisícovek (včetně dvakrát Mount Everestu), 22krát vystoupil na vrcholy vyšší než 6000 m v Hindúkuši, Pamíru, Himálaji, Karakoru, Andách a Tien Šanu. Autor knih a mnoha článků o horolezectví.

Leopold Páleníček – zasloužilý mistr sportu, významný český horolezec 60. a 70. let 20. století. Autor mnoha desítek cest na pískovcových skalách, v Tatrách i Alpách. Krom jiného např. prvovýstup na Dent Blanche a v západní stěně Matterhornu, na Kavkaze prvovýstup na Mižirgi (1975). V Yosemitech absolvoval 1. zimní výstup Salathé Wall na El Capitana (1974), výstupy v Africe (Ahaggar, 6 prvovýstupů), Sinaji (1981, 8 prvovýstupů). Výškové výstupy v Pamíru (Qullai Ismoili Somoni, 1972), v Hindúkuši výstup na všechny čtyři vrcholy Nošaku, prvovýstup jižní stěnou Gumbaz-e-Safed a štít Československo Afghánského přátelství (1974), v Garhwalském Himálaji prvovýstup západní hranou Bhagíráthi III (1979), účastník expedic na Makalu (1973, 1976) a Lhoce Šar (1984).

Jacek Jaško – fotograf Krkonoš
Reportér a novinář Jacek Jaško, se narodil se v roce 1955. První roky života prožil v krkonošské útulně Strzecha Akademicka (německy Hampelbaude, česky Hamplova bouda; horská bouda na polské straně Krkonoš založená v první polovině 17. století). Několik let byl novinářem *Gazety Wyborcze, Tylko Polski* a šéfredaktorem časopisu *Karkonosze*. V současné době spolupracuje s *Nowinami Jeleniogórskimi*. Za fotografie z Krkonoš byl několikrát oceněn na Polském bienále horské fotografie v Jelení Hoře. Svá díla vystavoval mimo Polsko také v Aarhusu (Dánsko), Berlíně, Hünfeldu, Monschau,

Weisswasseru (Německo) a nyní se představí také v České republice.

Vernisáž výstavy **ve čtvrtek 19. května v 17:00**

Atrium Muzea Českého ráje v Turnově / 19. 5. – 2. 10. 2022

♦ Muzeum Českého ráje připravilo tři dny volného vstupu do muzea – a to 14. května (Den založení muzea), 18. května (*Mezinárodní den muzeí*) a 1. června (*MDD*).

♦ Od soboty 7. května funguje na místě kdysi oblíbeného podniku Café Kolej nová kavárna – Café Depo. Provozují ho dvě mladé, sympatické sestry – Pavla Linková a Eliška Konejlová.

CAFE DEPO, Nádražní 1118, Turnov

Otevírací doba:

ST a ČT 8.00–20.00 hodin

PÁ 8.00–22.00 hodin

So 11.00–22.00 hodin

NE 11.00–20.00 hodin

(Turnovsko v akci)

♦ Kulturní tipy

Pátek 13. května, 19 h, městské divadlo

O literatuře: Tomáš Halík

Speciální zakončení dalšího ročníku O literatuře se bude tentokrát konat v turnovském divadle. Moderuje Petr Vizina, který si bude povídat jistě nejen o teologických otázkách s profesorem Tomášem Halíkem.

Sobota 14. května, 19 h, kino Sféra

ROH: La traviata

Záznam opery z Royal Opera House v Londýně.

Paříž 19. století je místem kontrastů – půvab a povrchnost, láska a chtíč, život a smrt. Tato tradiční inscenace Sira Richarda Eyrea pro Královskou operu nedávno oslavila 25 let a nyní se ve velkém očekávání na pódium Royal Opera House vrací s operní hvězdou Pretty Yende v roli kurtizány Violetty. Ta zazpívá některé z Verdiho vůbec nejslavnějších árií, včetně radostné „Sempre libera“.

Neděle 15. května, 18 h, Husův sbor

Koncert na podporu onkologicky nemocných

Amelie, z. s., společně s pěveckým sborem *My Gospel* ze Železného Brodu chce tímto koncertem nejen částečně zajistit bezplatné poskytování služeb, ale i zviditelnit nutnost psychosociální podpory onkologicky nemocných a jejich rodin. „*Koncertem chceme také zvýšit povědomí u veřejnosti, že tu existujeme a že se mohou, když jim do života rodiny vstoupí rakovina, na nás obrátit,*“ říká Jitka Pavlatová, zástupkyně Amelie v Liberci. Více informací o organizaci na www.amelie-zs.cz.

Úterý 17. května, 19 h, městské divadlo

Pohovka: Jan Pirk

Na květnové Pohovce bude hostem Josefa Klímy kardiochirurg, emeritní přednosta Kardiocentra a Kliniky kardiovaskulární chirurgie IKEM prof. MUDr. Jan Pirk. Pochází ze tří dětí, jeho otec Otto Pirk i děd Karel Pirk byli také lékaři. Studia dokončil v roce 1972 a začal pracovat v nemocnici v Nymburce. Později vyhrál konkurz na místo vědeckého aspiranta v IKEM a od 1. října 1974 zde pracuje. V roce 1991 se stal přednostou Kliniky kardiovaskulární chirurgie IKEM, v témže roce

provedl svou první transplantaci srdce. Hudební doprovod obstarají Andy Seidl a Pavel Půta.

Středa 18. května, 19:30, městské divadlo

Igor Ardašev – klavírní recitál

Igor Ardašev reprezentuje už dlouho české pianistické umění na mezinárodním fóru. Jeho talent byl formován zprvu otcem, později na konzervatoři i na JAMU Inessou Janíčkovou, v mistrovských kurzech Paulem Badurou-Skodou v Rakousku a Rudolfem Serkinem v USA. V osmdesátých a devadesátých letech minulého století se Igor Ardašev stal laureátem Čajkovského soutěže v Moskvě, soutěže Pražského jara, soutěže královny Alžběty v Bruselu a v roce 1990 obdržel 1. cenu v soutěži Marie Callasové v Aténách. Svou virtuozytous a hloubkou projevu vždy potěší diváky v samostatných recitálech, čtyřruční hře s manželkou Renatou, jako komorní hráč i jako sólista s vynikajícími světovými orchestry. Jeho repertoár zahrnuje široké spektrum období a stylů a nevyhýbá se ani hudbě na pomezí žánrů, např. interpretaci skladeb Jaroslava Ježka.

Čtvrtek 19. května, 17 h, knihovna na vlakovém nádraží

Spisovatelé do knihoven: Tim Postovit

Tim Postovit se narodil v roce 1996 v Kyjevě na Ukrajině. Vyrůstal však v Českém středohoří. Básně psal nejdříve ve své mateřštině. Od šestnácti let píše česky. V současné době studuje ruskou filologii na FF UK. V roce 2019 debutoval básnickou sbírkou *Magistrála*, verše z ní byly zastoupeny v ročence *Nejlepší české básně*. Účinkuje v rámci platformy *Slam poetry CZ*. Básně publikoval v periodikách *Tvar*, *Literarní.cz*, *Kulturní noviny*, *Artikl* a dalších. V roce 2021 vydal sbírku básní *Motýlí pavilon*. Je členem Asociace spisovatelů. Živí se jako učitel češtiny pro cizince. Žije v Praze.

Čtvrtek 19. května, 20:15, kino Sféra

ROH: Labutí jezero

Přímý přenos baletu z Royal Opera House v Londýně.

Klasický pohádkový příběh o zápasu dobra a zla a o snaze přemoci zlé síly mocí lásky. Kouzlo jezer, lesů a paláců ožívá s nádhernou hudbou Petra Iljiče Čajkovského ve fantastní scénografii Johna Macfarlana. Přepychová inscenace Labutího jezera se vrací na jeviště Královského baletu a je vzpomínkou na předčasně zesnulého choreografa Liama Scarletta, jehož vrozená muzikalita září skrze toto klasické dílo baletního repertoáru.

pátek 20. května, 19:30, městské divadlo

Monstera Deliciosa

„Co se stane, když seberete komediantům jejich volnost a uzamknete je do pomyslné, stísněné klece jeviště?“ Hořkosladké ponoření se do nitra, ve kterém tři muži vítají do svých životů křehkost, vystupují na nebesa a usilují si o život. Tři klauni v ideálním prostoru, ve kterém nemohou žít.

Monstera Deliciosa není tradiční klaunské představení už jen proto, že si uvědomuje principy, kterých využívá, a záměrně je přepaluje do maxima. Pracuje s jemnými detaily, používá projekce (v určitých scénách běží v pozadí video s abstraktními motivy jakýchsi větviček či jindy rozbitého skla), kombinuje scénické prvky, kterých užívá moderní divadlo, ale nechává je v čisté až puristické podobě, a především si trefně hraje s podstatou klaunství. Využívá jeho grotesknosti, žánrově odlehčeného vtipu, ale dává mu také poetiku často tragických životů komiků jako lidských bytostí – mužů.

Sobota 21. května 19 h, letní kino

Slavnostní zahájení týdne oslav 750 let Turnova

Město Turnov Vás srdečně zve na slavnostní křest unikátní knihy o dějinách Turnova, která vznikla u příležitosti výročí města, následuje koncert Podkrkonošského symfonického orchestru pod vedením Martina Hyblera.

rovensko p. t.

POHÁDKOVÝ LES 21.5.2022

Jízda parních vlaků Turnov - Rovensko pod Troskami a zpět

JÍZDNÍ ŘÁD

TAM

Turnov - 10:17
Turnov město - 10:21
Sedmihorky - 10:25
Hrubá Skála - 10:30
Borek p. Tr. - 10:34
Ktová - 10:39
Rovensko p. Tr. - 10:44

ZPĚT

Rovensko p. Tr. - 11:28
Ktová - 11:32
Borek p. Tr. - 11:36
Hrubá Skála - 11:40 - 11:48
Sedmihorky - 11:52
Turnov město - 12:00
Turnov - 12:04

Turnov - 12:17
Turnov město - 12:21
Sedmihorky - 12:25
Hrubá Skála - 12:30
Borek p. Tr. - 12:34
Ktová - 12:39
Rovensko p. Tr. - 12:44

Rovensko p. Tr. - 15:28
Ktová - 15:32
Borek p. Tr. - 15:36
Hrubá Skála - 15:40 - 15:48
Sedmihorky - 15:52
Turnov město - 16:00
Turnov - 16:04

INFORMACE

**Parní vlak zastavuje
na všech nádražích a zastávkách.**

*Ve vlaku je řazen vůz s drobným občerstvením
a možnost zakoupení suvienků s železniční
témačkou.*

Prodej jízdenek přímo u / ve vlaku.

*Jízdní doklady a slevy jiných
dopravců se neuznávají.*

Ve vlaku nelze uplatnit OneTicket a IDOL.

ČD České dráhy
Národní doprava

♦ **Od 16. do 21. května** od 8 do 16 hodin si v sále rovenské radnici můžete prohlédnout výstavu fotografií a vzpomínek na *Pohádkový les*.

♦ Upozorňuji na výluky vlaků v úseku Rovensko p/T – Turnov ve dnech **23. - 25. května**. Všechny vlaky budou po dobu výluky nahrazeny náhradní autobusovou dopravou dle pravidelného jízdního řádu.

041 - TURNOV - HRADEC KRÁLOVÉ HL.N. TURNOV - ROVENSKO POD TROSKAMI

V době od 5:45 hod. do 18:00 hod. ve dnech 23. - 25. 5. 2022

Vážení cestující, provozovatel dráhy Správa železnic, s. o. informuje, že ve výše uvedeném termínu proběhne v úseku **Turnov - Rovensko pod Troskami** na trati 041 - Turnov - Hradec Králové hl.n. výluka. Dopravce České dráhy, a.s. proto musí přistoupit k následujícím opatřením:

Po dobu výluky budou všechny vlaky ve vyloučeném úseku nahrazeny autobusy náhradní dopravy.

Nahrazené vlaky v úseku Rovensko pod Troskami - Turnov a opačně:

Os 5500, Os 5502, Os 5503, Os 5504, Os 5505, Os 5506, Os 5507, Os 5508, Os 5509, Os 5510, Os 5511, Os 5512, Os 5513, Os 5514, Os 5515, Os 5516, Os 5517, Os 5519, Os 5521, Os 5550, Os 5551, Os 5552.

Vlaky mohou navýšit zpoždění o 5 až 10 minut.

Umístění zastávek náhradní autobusové dopravy:

Rovensko pod Troskami - před staniční budovou

Ktová - na autobusové zastávce "Ktová, Pyram"

Borek pod Troskami - na autobusové zastávce "Hrubá Skála, Borek"

Hrubá Skála - na autobusové zastávce "Karlovice, Radvánovice"

Karlovice-Sedmihorky - na autobusové zastávce "Karlovice, Sedmihorky"

Turnov město - v Sobotecké ulici na autobusové zastávce "Turnov, Sobotecká"

Turnov - v ulici U Nádraží před staniční budovou

turnovsko

♦ **MALÁ
SKÁLA –**

Maloskalská Galerie Josefa Jíry, z. s.,
a obec Malá Skála
Vás zvou na výstavu

**Zdeněk Lhotský – obrazy
Lucie Švitorková – sklo**

a na zahájení **v sobotu 14. 5. 2022** v 17 hodin

Galerie Josefa Jíry – Boučkův statek – Malá Skála

Otevřeno denně, kromě pondělí, 11–17 hodin

Výstava potrvá do 17. 6. 2022

♦ **TheTapTap načerno**
od 12. května

ZÁMEK GALERIE
Lomnice nad Popelkou

TheTapTap načerno

Turné černého humoru
Douša • Fefík • Hrdý • Koštýř • Rakus • Setík • Vrána

KDY A KDE

12. 5. – 19. 6. 2022
ZÁMECKÁ GALERIE
LOMNICE NAD POPELKOU

Smysl pro černý humor je specificky česká vlastnost a prochází napříč celou naší společností. Zasmějte se společně s námi vtipům o lidech s hendikepem a zeptejte se na cokoli, co Vás o nás zajímá. Všechny vybrané vtipy prošly tvrdou cenzurou členů kapely The Tap Tap – nejtemnější odstín černé legrace je tedy opravdu spolehlivě zaručen.

OTEVÍRACÍ DOBA:
ÚT A ST 10–13 HODIN, ČT 13–16 HODIN, PÁ 12–15 HODIN.

♦ Titul Historické město Libereckého kraje se stala Lomnice nad Popelkou. Obsadila první místo v krajském kole soutěže o *Cenu Programu regenerace* za rok 2021. Předání ocenění se uskutečnilo 7. května v rámci Slavnosti vína. Zástupce města obdržel šek na sto tisíc korun.

♦ Zatím do odvolání, nejdéle snad do měsíce října, bude trvat další etapa sanace suterénu muzea, během které již došlo na odstranění vstupního schodiště u hlavního vchodu.

Provoz *Městského muzea a galerie Lomnice nad Popelkou* je však nepřerušen, vstupuje se k nám ale zezadu, přes dvůr (po směru vyznačených šipek).

Kromě stálých expozic je u nás aktuálně k vidění výstava nazvaná *Josef Koblé – Varhanářská tradice v Lomnici nad Popelkou*, jež nám připomíná opomíjenou průmyslovou tradici výroby varhan rodinou Koblých v našem městě. Pro velký úspěch ze strany návštěvníků je prodloužena výstava *Když muzeum voní perníkem* autorky Evy Holmanové, určená především ženám.

Obě akce si můžete přijít prohlédnout až do 26. června.

(Andrea Zikmundová)

♦ Dovolte mi Vás co nejsrdečněji pozvat na koncert uspořádaný k *Mezinárodnímu dni muzeí*, který se pod názvem *Souznění altu a klaviatury* uskuteční **ve středu 18. května od 17 hodin.**

S repertoárem složeným ze skladeb Pergolesiho, Bacha, Dvořáka, Jenkinse, ale také například písněmi od Adele ad., se představí Šárka Trejbalová (alt) a Klára Ptáčková (klavír, varhany).

Vstupné je dobrovolné.
(Andrea Zikmundová)

♦ Ve čtvrtek 19. května od 17:30 hodin v Muzeu a Pojizerské galerii proběhne přednáška Tomáše Chvátala: Léčitelka Květoslava Patočková. Přednáška bude o životě mimořádné semilské osobnosti, o jejím dlouholetém léčitelském působení a o tom, co se na výstavu nedostalo. Po přednášce bude následovat komentovaná prohlídka výstavy.

Pro rezervaci místa volejte na telefonní číslo 775 859 001 nebo pište na email svikova@muzeumsemily.cz.

Vstupné: 50,- Kč

(Libuše Šviková, MPG)

♦ Ve středu 18. května bude Mezinárodní den muzeí a při této příležitosti bude vstup do Muzea a Pojizerské galerie zdarma.

Zároveň bude prodloužena otevírací doba do 17 hodin.

♦ Na plese města Semily minulý pátek byly slavnostně vyhlášeny Ceny města Semily. Získal ji *Spolek FOKUS Semily* jako ocenění za dlouholetou péči a podporu věnovanou duševně nemocným a osobám s mentálním postižením a jejich rodinám.

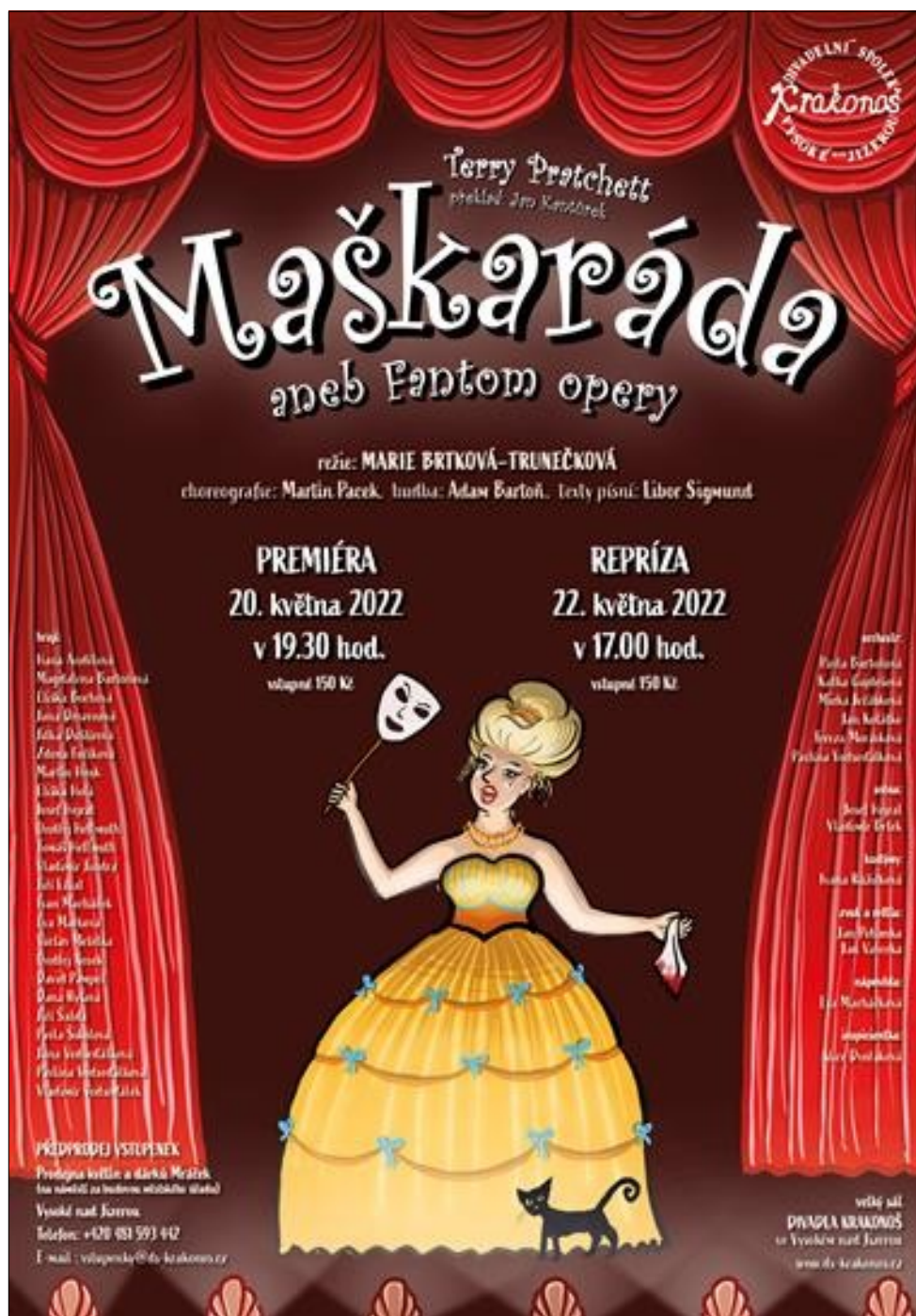
Druhým oceněným byla paní Vladimíra Sůvová za mimořádný přínos v oblasti pedagogiky a za výjimečné literární počiny.

♦ Majitel dopravní autobusové společnosti *BusLine* Jakub Vyskočil v neděli zemřel. Firma v prohlášení zmínila, že Vyskočil "ukončil svůj život". Syn známého herce Ivana Vyskočila se podle webu *eXtra.cz* zastřelil ve svém domě a zanechal dopis na rozloučenou. Podle zdrojů zmíněného serveru se měl dostat do finančních problémů, kterým nebyl schopen čelit.

BusLine je největším autobusovým dopravcem v Libereckém kraji, zajišťuje regionální dopravu na Jablonecku a Semilsku, autobusy *BusLine* ale jezdí také v sousedním Královéhradeckém, Plzeňském nebo Středočeském kraji, uspěl i v tendrech na zajištění dopravy v Pardubickém kraji nebo jižních Čechách. Vedení firmy se sídlem v Semilech v prohlášení uvedlo, že na chod společnosti by jeho úmrtí nemělo mít vliv. *BusLine* zaměstnává zhruba 780 řidičů a vykazuje obrát přes miliardu.

Z bulváru byste se dozvěděli asi víc.

♦ VYSOKÉ nad JIZEROU -

♦ Za bítouchovským metagranitem aneb oblíbené povídání V. Zieglera na květen

Dneska se vydáme za nejstarší, dosud zjištěnou, horninou geoparku Český ráj. Mezi geology je známá jako bítouchovský metagranit. Zcela obecně se jí říká také bítouchovská žula a dokonce jako žula byla těžena v bítouchovském lomu.

A kdeže najdeme ten lom? Vypravíme se ze Semil Bítoučovskou ulicí směrem k Bítouchovu (dnes je to součást města Semily) a na pravém břehu řeky Jizery, na okraji lesa těsně nad Riegrovou stezkou je ten starý a opuštěný lom. V něm byla těžena narůžovělá, středně zrnitá hornina, nazývaná bítoučovská žula. Nevelké těleso granitu má na povrchu rozlohu necelý 1 km². Hornina je tak silně

tlakem a teplotou deformována, že jde jen stěží poznat, že původně to byla žula. Ano, původně albitická žula je poznamenána účinky přeměny tak, že se výsledný produkt její přeměny označuje jako albitický metagranit. V místech slabší přeměny, v tzv. metamorfních stínech, zůstala původní žulová stavba ještě poněkud zachována. Pak lze snadno rozpoznat křemen, sodný živec (albit), chlorit, který vznikl přeměnou biotitu, a místy zelený epidot. Na turistické lávce nad Jizerou je tak silně prokřeměnělá, že se její původní zrnitá stavba ztrácí v celistvé podobě. Níž po toku řeky je původní hornina již tak zbřidličnatělá, že na první pohled připomíná fylity, a proto se nazývá fylonit.

A ještě jedna zajímavost zdejší těleso metagranitu provází. Skála na pravém břehu kaňonu Jizery u vpusti přírodní štolý pro vodní elektrárnu v Podspálově, asi 1 km severo-západně od Bítouchova je tvořena deformovanými diority, jejichž těleso proniklo do granitu krátce po jeho vzniku. Původní kontakty obou typů těles jsou zastřeny intenzivní variskou deformací, kdy z původních amfibolických dioritů vznikají

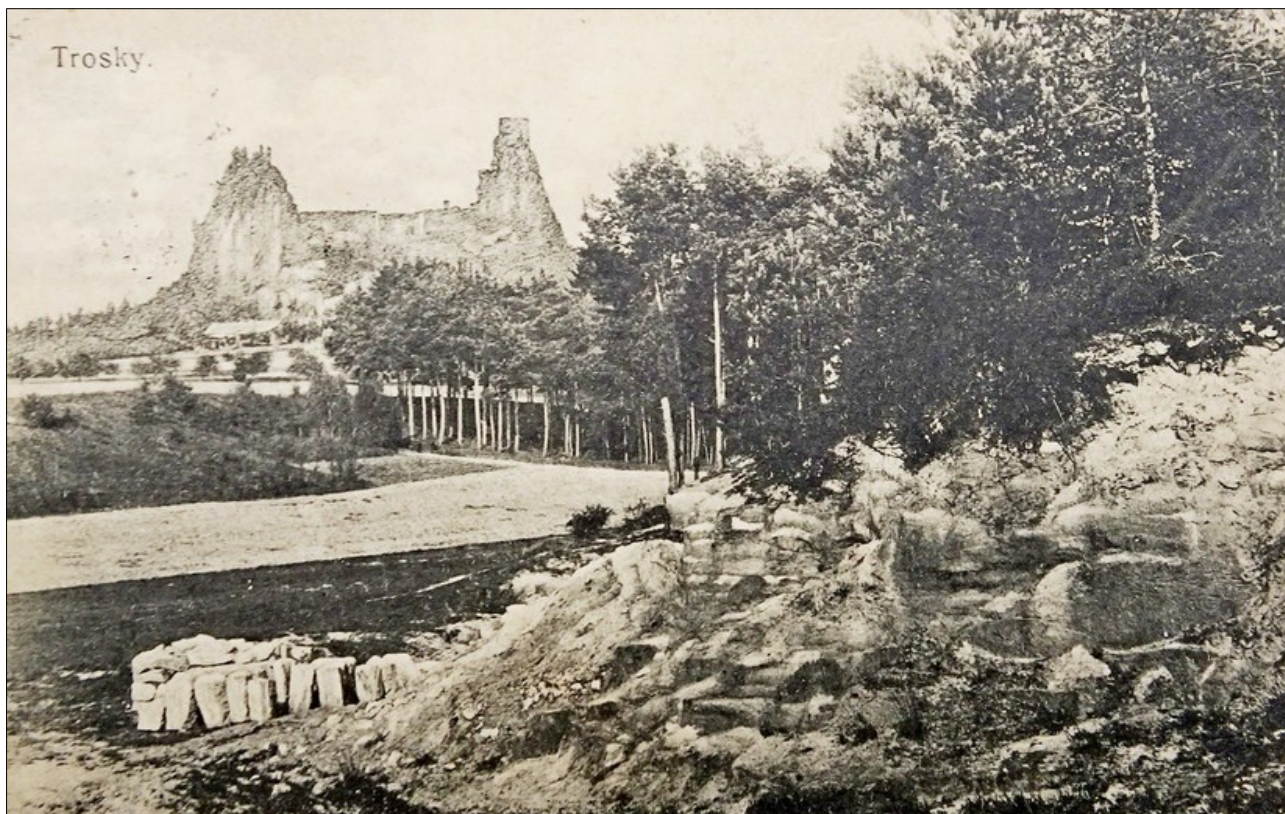
páskované amfibolické metadiority s hojným epidotem a chloritem, z granitoidů místy až fylonity, detailně provrásněné jemnozrné horniny, tvořené převážně sericitem, v nichž zůstávají zřídka zachovány jen deformovaná a rekrystalovaná křemenná zrna a porfyroklasty (úlomky či pozůstatky) draselného živce. Obě horniny byly datovány U-Pb metodou na zirkonech. Bítouchovský metagranit poněkud překvapivě poskytl stáří 541 ± 10 milionů let a stejné stáří v rámci chyby daly i zirkony z amfibolického metadioritu. Obě horniny tedy pocházejí z období na přelomu starohor a prvohor, z doby kdy doznívaly hlavní síly kadomského vrásnění.

Řekněte, nestojí to za to, se vydat na tak objevnou cestu? Poznáte zatím nejstarší zjištěnou historii zdejšího kraje a naleziště samo má velký význam regionálně-geologický a je to přece jenom významná geoturistická zajímavost.

/ Václav Ziegler pro stránky Geoparku Český ráj

železnobrodsko

♦ **ŽELEZNÝ BROD** – Pout' u kostelíčka sv. Jana Nepomuckého na Poušti nad Železným Brodem se koná **v sobotu 14. května**. Začne v 11 hodin mší, kterou odslouží P. Tomáš Halík.

**Trosky. Turistické poptávárny V. Kudrnáče v Turnově. Odesláno 1924.
*Na pohlednici je i razítko Klubu čs. turistů, odbor Rovensko p/Tr***

**Český ráj – Hornychova chata na Táboře. Foto Zdeněk Menec.
Nakladatelství Orbis – Praha. Nedatováno.**

**Nakladatel Karel
Chaloupecký, knihkupectví
a papírnictví v Semilech.
Odesláno 1912**

**Hrubá Skála – zámek +
celkový pohled na část obce
+ roubená chalupa + kostel
sv. Josefa + hotel Štekl.
Foto a vydání Petr Prášil,
vydavatelství Baron v roce
2008**

♦ **LOUŽNICE** – „V seriálu o školách, kde se již neučí, si vyprávíme většinou o místech, kde se až do druhé světové války mluvilo německy. Jazyková hranice procházela po Ještědském hřbetu a jižních svazích Černé studnice, takže prakticky celé Jizerské hory patřily do německé jazykové oblasti. Když pak po roce 1945 bylo původní obyvatelstvo odsunuto, v pohraničí se snížil počet lidí a tím pádem i dětí ve školách. Jenže podobné to bylo i leckde za jazykovou hranicí. Vesnické školy, kde se před válkou i po ní mluvilo česky, mají osudy překvapivě podobné těm původně německým.

Například v Loužnici, obci na horských svazích klesajících do údolí potoka Žernovnick a k Železnému Brodu. Nahlédněme proto do skvěle zpracované loužnické kroniky a obecního časopisu *Loužnický zpravodaj*, kde se dozvíme mnoho zajímavého nejen o místní škole.

Loužnické vzdělávání, stejně jako v Bedřichově i jinde, se formovalo pozvolna a zpočátku se učilo provizorně – zřejmě v soukromých domech a s najatým učitelským pomocníkem. Do roku 1810 byla nejbližší škola v Držkově a do roku 1866 v Zásadě. Ve druhém jmenovaném roce ale úřady povolily zřídit společnou jednotřídku pro Loužnici a sousední Bratříkov – základní kámen školy byl položen 25. května 1868. Škola pak sloužila vzdělávání dlouhých třicet let, od roku 1878 jako dvojtřídku a o osm let později dokonce jako trojtřídní. Původní budova dnes neexistuje, protože v roce 1904 vyhořela. V té době naštěstí již fungovala škola nová. Byla otevřena v roce 1898 a ve stejné době vznikla i samostatná škola v Bratříkově, takže se děti z obou vesnic mohly vzdělávat v domovské obci a nemusely každý den absolvovat dlouhou cestu. Loužnická škola, kterou vyprojektoval stavitel Vodsed'álek a realizoval stavitel Fišer ze

Železného Brodu, vyrostla uprostřed Loužnice, ve svahu při silnici ze Železného Brodu do Tanvaldu. I dnes je dominantou obce, zdola má o patro víc než od silnice a v roztroušené zástavbě ji nelze přehlédnout. V kronikářských zápisech pak nalezneme řadu styčných bodů s historií bedřichovské školy – i v Loužnici působila místní školní rada, ústav podporovala obecní samospráva, a když během světové války nebo za hospodářské krize bylo zle, dostávaly děti ve škole potraviny na přilepšenou. Jedním z výjimečných dnů v historii školy bylo 14. září 1930, kdy byly na fasádě budovy odhaleny dvě pamětní desky. Jedna nese jména 19 obyvatel obce, obětí první světové války, a můžeme si ji prohlédnout i dnes. Druhá památka, připomínka prezidenta Masaryka, který se v době odhalení dožíval osmdesáti let, zanikla v období socialismu.

Ještě za první republiky se loužnická škola začala o prostory dělit s dalšími veřejnými organizacemi, v roce 1931 byla totiž v budově zřízena pošta, která našla prostor v bývalé tělocvičně. Samotná škola pak byla do jisté míry propojena s měšťankou v blízké Zásadě, ke které byla v roce 1936 přiřazena. Naproti tomu během druhé světové války se v loužnické škole učily i děti ze sousedních Radčic, protože tamní učitelé byli totálně nasazeni. Za takových změn a provizorií logicky kolísal počet žáků, což mělo pokračovat i v dalších desetiletích. Po válce mnozí obyvatelé Loužnice odešli osídlovat nedaleké pohraničí. Kromě školního roku 1949/50 byla loužnická škola pouze jednotřídkou, pro tehdejší učitele to ale nebylo žádné ulehčení. Spíš naopak – museli naráz a přitom odděleně vést pět ročníků, než od roku 1955 začali pátáci chodit do zásadské osmiletky. Výuka dokonce probíhala tak, že různě staré děti chodily do školy v různé časy – první a třetí třída začínaly v osm hodin, ostatní v deset. V roce 1959 měla škola 15 žáků, na konci školního roku 1960/61 již jen 11 a od 1. září 1962 začaly všechny děti chodit do devítiletky v Zásadě, čímž vyučování v Loužnici skončilo. To ale neznamená, že přestala žít školní budova. Naopak – plynule přešla do další fáze jako obecní dům, ve kterém se soustředily komunální služby. Už dříve sloužila vyklizená třetí třída jako kulturní místnost,

tělocvična nebo osvětová jizba. V první polovině šedesátých let se tyto aktivity přesunuly do nově postaveného kulturního domu a zamířila tam i místní knihovna. Ve staré škole zůstaly kanceláře místního národního výboru, v nichž dodnes působí obecní úřad. Spolu s prodejnou potravin, pobočkou pošty, která, jak už víme, má v místě tradici už od první republiky. Školní budova je tak skutečným srdcem obce, bez kterého si život v Loužnici ani nelze představit.

/ Lubor Lacina, *Krkonoše – Jizerské hory*; foto *Loužnický zpravodaj*

♦ **ŽELEZNÝ BROD** –

VIP Art Company uvádí divadelní komedii

Láska a Párečky

Autor: Jean-Luc Lemoine Překlad a režie: Jaromír Janeček

Karel ZIMA **Ernesto ČEKAN**
Kateřina Janečková
Jan RÉVAI **Jarmil ŠKVRNA**

Městské divadlo **ŽELEZNÝ BROD**
předprodej: TIC Železný Brod
a na www.evstupenka.cz **20. 5.**

♦ **VRCHLABÍ – SOCHAŘSKÝ ROK V GALERII MORZIN**

JIŘÍ KAČER – OBJEKTY – GRAFIKA

Zahájení výstavy: **13. května v 18 hodin** v Galerii Morzin ve Vrchlabí

Kurátor výstavy: Ivan Neumann

Výstava: 13. května 2022 – 17. června 2022

Jako student kamenické školy v Hořovicích měl Jiří Kačer možnost spolupracovat na sochách Jana Hendrycha, zároveň se zde udržovala wagnerovská tradice v zacházení s přírodním tvarem kamene. Na AVU v Praze se Kačer nejprve zabýval figurací, kde hledal inspiraci u představitelů moderního evropského sochařství. Další Kačerovy kroky za těžké normalizace směřovaly na pražskou akademii, odkud v roce 1977 přestoupil do školy restaurování kamenných plastik a sochařské produkce vedené Antonínem Niklem.

Kačerovy sochy respektují přírodní tvar, který bývá podtrhnut geometrickými liniemi. Nestává se, aby jeho sochy překračovaly rozměry lidské postavy. Od roku 1985 Kačer nazývá většinu svých děl Fragmenty.

Fragmenty jsou v dílech nositeli různých významů. Označují kus kamene jako menší část horniny, který si člověk využil, aby ho opracoval. Charakteristickým prvkem Kačerovy sochařské tvorby je pečlivé zpracování povrchu, při kterém respektuje přírodní barvu a strukturu. (PULS)

♦ **VRCHLABÍ** – V pondělí 16. května 2022 budou z důvodu školení personálu uzavřena všechna informační centra Správy KRNP.

♦ **VRCHLABÍ -**

• 20. 5. 2022 • **CECHOVNÍ MUZEJNÍ NOC**

Tradiční akce Krkonošského muzea Správy KRNP proběhne opět v areálu historických domků na kostelním náměstí. Program bude tentokrát zaměřen na historická řemesla a cechy, jimž se bude věnovat i nově otevřená hlavní sezonní výstava. **Zahrada za historickými domky**

• 20. 5. 2022 • **POD KOROUHVÍ CECHU**

Cechy – společenstva řemeslníků – tvořily podstatnou složku života měst a městeček, tedy i Vrchlabí. Příslušnost k cechu byla v životě řemeslníka zásadní a byl na ni patřičně hrdý. Výstava se věnuje především cechovní reprezentaci, nikoli výrobě samotné. K vidění budou cechovní prapory, pečetidla, truhlice a nádobí. Vernisáž výstavy bude součástí programu Muzejní noci. **Historický dům č. p. 222**

50 LET BRÝLE OD ZVONÍČKA

Výroční koncert.

Vystoupí: ILLUMINATI.CA
a Jana URIEL Kratochvílová,
Cémur Šámur, MICHAEL V. (J.A.R.),
KRYCHLIČKY brejle show
a DJ LEOPTIC.

Pořádá Leoš Zvoníček.

KD Střelnice Vrchlabí, 16:00

krkonoše

♦ **KRKONOŠE** – Krkonošský národní park je znám svou arкто-alpínskou tundrou a krkonošskými lesy. Neméně významným fenoménem však byly a jsou zdejší louky, na nichž se nachází pestrá rodina rostlin i živočichů vázaných svým životem právě na louky.

Aby tomu tak bylo i nadále, Správa KRNAP už více než dvě desetiletí aktivně podporuje péči o louky našich nejvyšších hor. Využívá k tomu prostředky z programů Ministerstva životního prostředí a Operačního programu Životní prostředí. V loňském roce byla částkou 12,5 milionu podpořena péče na 750 hektarech krkonošských luk. Posledním zdrojem financování je *Program rozvoje venkova Ministerstva zemědělství*, kdy Správě KRNAP přísluší pouze komunikace s hospodáři ohledně vhodných způsobů a termínů zemědělských prací.

Jakmile se roční období přehoupne do jara, nastává krátké, intenzivní období příprav před hlavní sezonou růstu, kvetení, rozmnožování, sečení a mnohého dalšího. Nový život se nerodí jen venku, ale i u našich hospodářů. S příchodem jara je zapotřebí louky připravit. To spočívá zejména ve vyhrabání staré trávy. S tím nám na menších botanicky vzácných lokalitách pomáhají žáci především místních škol. Větším loukám musí postačit strojní vláčení čechrající mech i polehlou stařinu a zarovnávací nerovnosti třeba po podzimním rytí divokých prasat. Vláčení též příznivě podporuje vsakování jarní vláhy, dostupnost živin, odnožování a vzcházení slabších druhů rostlin.

S příchodem jara také začíná fungovat terénní pracovní skupina, která jako součást projektu *Obnovný management krkonošských luk* bude do konce listopadu na loukách pomáhat s výřezy náletových dřevin, úpravou stružek, sběrem kamenů i v boji s invazivními druhy rostlin (šťovíkem alpským, lupinou mnoholistou, křídlatkami i dalšími).

Zmiňovaný projekt běžící od roku 2018 a má před sebou poslední dvě sezony. Doposud bylo do péče o louky zapojeno 54 hospodářů. Zejména díky nim se projektu každoročně daří zajistit péči pro přibližně 350 hektarů na 50 lokalitách po celém území národního parku (např.: Zadní Rennerovky, Friesovy Boudy, Dvoračky, Studniční Boudy, Braunovy Louky a mnohé další).

Hospodáři prospívají loukám řadou prací. V minulém roce bylo pouze v rámci projektu vláčeno 108 hektarů, hospodářskými zvířaty vypaseno bezmála 130 hektarů luk (nejčastěji ovce, kravami ale i koňmi), navíc na 50 hektarech byly přesehány nedopasky. Na 45 hektarech proběhla senoseč, 70 hektarů bylo posekáno s následným odvozem travní hmoty. Dále se podařilo pohnojit 8 hektarů luk a povápnit 13 hektarů.

Na některé práce nestačí hospodáři, pracovní skupina ani nikdo jiný ze Správy KRNAP. Proto jsou oslovováni externí zhotovitelé, kteří provádí technicky náročné výřezy vzrostlých stromů, frézování pařezů, převoz kompostů, asanaci skládek a podobně.

Správná péče o louky není jen o zachování našeho přírodního bohatství v podobě stovek druhů rostlin, živočichů a prostředí, kde mohou žít. Jde o koloběh života, který je potřeba zachovat a chránit...

/ Radek Drahný, KRNAP, foto KRNAP

jičínsko

♦ HOŘICE – Paralely

Městské muzeum a galerie Hořice zve na výstavu Paralely, která představí šestici současných výtvarných umělců: Moniku Immrovou, Jakuba Lipavského, Miloslava Mouchu, Zdeňka Trse, Vladimíra Vělu a Jindřicha Zeithammla.

Vernisáž proběhne **13. května** ve Štorchově síni Městského muzea v 17 hodin a následně v Galerii plastik s koncertem Marie Ladrové od 18.30.

Výstava vybranými díly představí šestici současných výtvarných umělců. Jde o propojení, interakci i konfrontaci tvorby těchto autorů prostřednictvím různých forem osobitých výtvarných výpovědí. Jejich dílo se pohybuje na pomezí abstraktního a reálného sdělení. Najdeme zde společné duchovní průsečíky, jež se dotýkají obecné symboličnosti a hledání základních principů. Společný projekt představí autory, kteří se v současné době velmi dobře prezentují na české i mezinárodní výtvarné scéně. Sochař Jindřich Zeithamml, profesor sochařského ateliéru na Akademii výtvarných umění v Praze, je spjat s Hořicemi od studijních let, která prožil na zdejší Střední uměleckoprůmyslové škole sochařské a kamenické. Jeho tvorba je charakteristická minimalistickými tvary, vycházejícími ze základních geometrických obrazců, kterým povrchová úprava dodává sugestivnost, směřující až ke spiritualitě a metafyzičnosti. Monika Immrová a Jakub Lipavský prošli jako studenti jeho ateliérem na pražské akademii. Zřetelným tématem tvorby Moniky Immrové je nepochybně řešení vztahu mezi hmotou a prostorem. V Hořicích můžete vidět její sochy i soubor reliéfů. Jakub Lipavský se zde představí objekty z betonu a železa. Miloslav Moucha je český malíř významný v evropském kontextu výtvarného umění. Část svého života prožil ve Francii, kde působil jako profesor na *École des Beaux-Arts v Besançonu*. Svými díly je zastoupen ve významných českých i zahraničních sbírkách, mimo jiné i v *Musée National d'Art Moderne Centre Georges Pompidou* v Paříži.

Malíř Vladimír Věla vystudoval AVU v Praze. Jeho práce můžeme vidět ve sbírkách Národní galerie v Praze, v Oblastní galerii v Liberci a v soukromých sbírkách v Čechách i zahraničí. Zdeněk Trs, absolvent pražské AVU, zde

představí své obrazy, typické nebývalou jemností

a čistotou výtvarného projevu. Jeho díla jsou zastoupena ve sbírkách Národní galerie v Praze a v soukromých sbírkách u nás i v zahraničí.

Výstava *Paralely* potrvá od 14. 5. do 28. 8. 2022 paralelně v Městském muzeu i v Galerii plastik.

PARALELY

Městské muzeum a galerie Hořice
Vás srdečně zve na výstavu

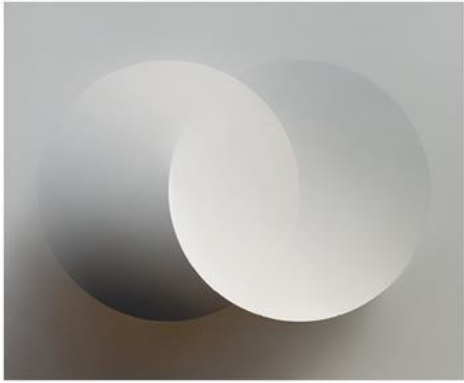
PARALELY

14/05—28/08/2022

Monika Immrová
Jakub Lipavský
Miloslav Moucha
Zdeněk Trs
Vladimír Věla
Jindřich Zeithamml

Vernisáž 13/05/2022
Štorchova síň městského muzea v 17 hodin (1. část)
Galerie plastik v 18:30 hodin (2. část) s koncertem Marie Ladrové

Otvírací doba:
Městské muzeum: úterý—neděle 9—12, 13—17 hodin
muzeum.horice.org
Galerie plastik: 14/05—31/05 čtvrtek—neděle 10—17 hodin,
01/06—28/08 úterý—neděle 10—17 hodin
galerie.horice.org

Zdeněk Trs, *Dvojice I*
2009, akryl a olovo na plátně, 140 × 170 cm

PARALELY

♦ NOVÁ PAKA – Jak se stěhuje kostel aneb Z Mukačeva do Nové Paky

Když se někoho v Nové Pace zeptáte, kde stojí řeckokatolický kostel Proměnění Páně a svatého Mikuláše, většinou se vám dostane místo odpovědi jen udivených pohledů. A je to škoda. Vždyť kdo by neznal historii gotického kostela, který musel po kolejích ustoupit před těžbou hnědého uhlí ve starém Mostě. Šlo o světovou senzaci, a to se kostel posunul „jen“ o 841,1 m. Dřevěný novopacký kostelík musel překonat vzdálenost více než 900 km.

Najdeme jej na Husově kopci, v rozsáhlém soukromém areálu. Na historii tohoto jistě zajímavého objektu jsem se zeptal majitele Adama Kretschmera.

Jak se řeckokatolický kostel Proměnění Páně a svatého Mikuláše ocitl v Nové Pace?

V Nové Pace je instalován od července 1930. Můj dědeček, Otto Kretschmer (zemřel v roce 1945), se dozvěděl od svého kamaráda, ředitele Košického muzea Dr. Josefa Poláka, že v obci Obava u Mukačeva si věřící postavili nový kamenný kostelík. Došli jim však peníze na údržbu toho původního, dřevěného, a proto jej nabídli k prodeji.

A šlo o velkou investici?

Rozebrání a odvoz na místo určení stálo 25 tisíc tehdejších korun.

Víme, kdo se na převozu a montáži kostela podílel?

Kostel rozebíral A. Zeman ze Spořilova. Děda, aby uvedené náklady „kapitalizoval“, zakoupil zároveň na Podkarpatské Ukrajině dubové dřevo, které přivezl stejným vlakem do Čech a zde prodal. Kostelík pak stavěl místní mistr Jiráček. Dle dochované dokumentace objekt pomáhal stavět i děda Kretschmer se svým přítelem Dr. Josefem Polákem, později prvním ředitelem Židovského muzea v Praze, který následně zahynul v Osvětimi. Kostelík byl vysvěcený až v roce 1991.

Záchrana zajímavé sakrální památky byla jediným důvodem takové složité operace?

Děda přivezl tento kostelík, aby měl místo, kde vystavit své rozsáhlé sakrální sbírky především českého a slovenského gotického a barokního umění. Tento záměr už bohužel nelze obnovit. Krom jiného i z důvodu, že v devadesátých letech zde došlo k vloupání a odcizení obrazu Panny Marie. Dodnes není tento případ vyřešen.

Známe stáří kostelíku?

V rámci zpracování stavebně historického průzkumu Lesnickou a dřevařskou fakultou Mendelovy univerzity bylo zjištěno, že použité trámy jsou přibližně z roku 1753, přičemž nejstarší je datován rokem 1708.

Přitahuje kostelík pozornost návštěvníků?

Lze hovořit o stovkách lidí ročně. Cílená reklama v podstatě není. Je to soukromý objekt. Návštěvy se konají prostřednictvím místního městského muzea, kde návštěvníky provádí a má i zasvěcený výklad místní občan Josef Kout.

A jde jenom o místní?

Je to různorodé. Převážně v létě jsou to běžní turisté z tuzemska i zahraničí, poté cykloturisté. Můžeme zmínit i slavnější návštěvníky... Kostelík během třicátých let nesloužil jen jako galerie, ale byl i ateliérem, v němž působil malíř Vladimír Stříbrný. V devadesátých letech zde rád pobýval otec biskup Karel Otčenášek.

Jak složitá je údržba takové stavby?

Provádím běžnou údržbu jako u každé nemovitosti. Byla zde provedena rekonstrukce a výměna podlah, instalace nové drenáže. Na velké rekonstrukční práce nejsou peníze. Bohužel, ze státních peněz není možno optimálně čerpat. Na celou Novou Paku přichází z programové osy ORP cca 400 tisíc na všechny památky ročně. Tento rok, s ohledem na společenskou situaci, Ministerstvo kultury ČR tuto dotační osu neotevřelo. U havarijního fondu je spoluúčast

30 procent. Tedy byla, jak je to nyní, nevím. Kraj může přispět na vše a přímo. Musí být na tom ale shoda. Z mezinárodních projektů, například pro hradecký kraj Glacensis, je pro jednotlivce toto řízení administrativně velmi složité.

Přitom kostelík je zapsán v seznamu kulturních památek. Zaujme nejen na naše zeměpisné podmínky poněkud nezvyklý interiér kostela, ale i trochu „exotický“ interiér.

Do kostelíka se vchází kruchtou jedinými nízkými jednokřídlými dveřmi do tak zvaného „babince“, určeného pro ženy. Strop chrámové lodi vzbuzuje dojem lodi gotických chrámů. Hnědé dubové stěny i podélná okna působí na návštěvníky nezvykle, stejně jako špalíková podlaha. Na straně presbyteria visí nad středním vchodem obraz *Proměnění Kristova*, malovaný na dřevě obdobně jako obrazy 12 apoštolů, které visí po obou stranách hlavního obrazu. Nad nimi je řada 12 menších obrazů života Matky Boží a jejího syna.

I prostor mezi vchody do presbyteria je vyplněn obrazy světců. Řeckokatolický kostelík na vrcholu Husova kopce je bezesporu zajímavou památkou. Stojí za to se do těchto prostorů podívat a zamyslet se.

/ Oldřich Houška, ACHÁT

mnichovohradištsko

♦ **MNICHOVO HRADIŠTĚ** – Na jednání zastupitelstva města Mnichovo Hradiště 2. května 2022 byl schválen nový územní plán města. Místostarosta města Jan Mareš ve zpravodaji v květnovém Kamelotu popsal proces jeho pořízení a to, jaké okolnosti způsobily, že na jeho schválení došlo až nyní: „Co je vlastně územní plán? Hodně zjednodušeně má územní plán podobu barevné mapy. Konkrétní barevné plochy určují funkci dané lokality či pozemku – například to, zda na něm jsou či budou stát byty, továrny, park nebo třeba o fotbalové hřiště. Nestanovuje ale jenom to. Územní plán určuje také třeba limity pro velikost nových budov, definuje charakter konkrétních území (zda jsou určena k intenzivní zástavbě, zda se tam naopak stavět nesmí, případně za jakých podmínek je to možné), vymezuje plochy a procento zeleně anebo to, kudy povede dopravní či technická infrastruktura. Součástí tohoto dokumentu je i textová část, která popisuje a určuje veškeré regulace do odpovídajících podrobností.

Právě podrobnost může být v územním plánování dvojsečná. Při plánování většinou nevíte přesně, co v ploše vznikne, pro využití plochy definujete spíše rámec, a to tak, aby územní plán jako celek dával smysl, splňoval požadavky zadání, držel se koncepcí rozvoje nadřazeného územněplánovacího dokumentu a podkladů. V důsledku se tak jedná o jeden velký kompromis.

Historie vzniku nového územního plánu města Mnichovo Hradiště se datuje do prosince roku 2011, kdy zastupitelstvo města rozhodlo o jeho pořízení. Prvním určeným zastupitelem pro územní plán byl tehdejší starosta Arnošt Vajzr. Jako zpracovatel byla vybrána společnost *SIADesign Liberec*, zastoupená architektem Richardem Černým. V průběhu roku 2012, tedy v období po

výrazné hospodářské krizi, bylo sepsáno zadání územního plánu a rovněž schváleno zastupitelstvem. Na tomto základě vypracoval zpracovatel návrh, který v roce 2014 prošel společným jednáním a po jeho vyhodnocení byl ještě přepracován. Toho času byla pověřenou zastupitelkou pro územní plán Jana Podzimková.

V roce 2018 došlo k veřejnému projednání, kde mohla veřejnost uplatnit své námítky a připomínky. Dorazily bezmála tři stovky zájemců a vyhodnocení jejich připomínek a další následnou úpravu návrhu měl na starosti další pověřený zastupitel – Jan Mareš. V tomto období se na scéně objevil potenciální investor se zájmem o výstavbu na polích v Haškově se záměrem vybudovat tu výrobní a logistické haly a nastala doslova panika.

Díky práci odborné skupiny byly během dalších úprav návrhu územního plánu po veřejném projednání zapracovány úpravy regulace rozvojových ploch pro výrobu. Došlo však k prodlužování příprav, na což měla značný vliv rovněž pandemie covidu-19. V září 2021 se uskutečnilo opakované veřejné projednání upravených částí návrhu a následně proběhlo vyhodnocení došlých námitek a připomínek, na jejichž základě nebyla už třeba žádná úprava návrhu.

S posvěcením dotčených orgánů státní správy pak bylo možné konečně územní plán 2. května předložit zastupitelstvu ke schválení.

Z výše uvedeného je zjevné, že pořízení územního plánu je samo o sobě časově náročné, a pokud do něj zasáhne změna socioekonomické situace, která se od roku 2011 změnila výrazně, strach z velkých průmyslových a dopravních záměrů a covid, může z toho najednou být deset a půl roku. Schválením nového územního plánu nyní každopádně dojde k výraznému zlepšení na poli „pravidel výstavby“ na katastru města, protože původní územní plán z první dekády druhého tisíciletí už prostě neodpovídal požadavkům dnešní doby.“ uvedl Jan Mareš, místostarosta města.

(Zdroj: Mnichovohradištsko.cz)

♦ **MNICHVOHRADIŠŤSKO** – Pozorování čápů a jejich hnízd se v posledních letech se stalo populární nejen mezi ornitology. Česká společnost ornitologická systematicky mapuje čapí hnízda za pomoci dobrovolníků už od roku 2014, kdy byl čáp bílý a čáp černý vyhlášen ptákem roku.

V našem okolí je patrně nejznámější čapí hnízdo přímo v Mnichově Hradišti, kde byla v roce 2016 společností *ITBUSINESS* instalována webkamera pro jejich on-line pozorování. Letos se již objevilo v hnízdě několik vajíček a čeká se na potomstvo.

V roce 2017 byla webkamera instalována i u čapího hnízda v Příšovicích, zde ale letos čapí nezahnízдили.

Nově můžete letos pomocí webkamery sledovat čápy také ve Zvířeticích.

Na mapě České společnosti ornitologické můžete sledovat dění i v ostatních čapích hnízdech. Na mapě najdete přehledně všechna čapí hnízda i s barevným odlišením, zda tam již letos čapí přiletěli a jestli přivedli na svět mláďata. Po kliknutí na jednotlivá hnízda se můžete podívat na podrobnosti o nich. Do tvorby mapy se můžete zapojit i sami. Sledujte hnízda ve svém okolí, a jakmile čáp přiletí, najdete hnízdo v mapě, klikněte na něj a přiletet запиšte. Stejně tak

zapisujte, co se na hnízdě v průběhu sezóny děje. Vydržte až do konce – do počátku srpna, kdy mladí čápi opouštějí hnízda – a svá pozorování průběžně zapisujte. Pokud na mapě hnízdo chybí, můžete ho doplnit.

Na Mnichovohradištsku již byli čápi letos pozorováni v hnízdech v Žantově a Hoškovicích. Neobsazená hnízda zatím zůstávají na Budách, v Koprníku, Žďáru, Doubravě a Suhrovicích.

Netřeba zdůrazňovat, že sledování čápů má pouze volnočasové, vzdělávací a ekologické cíle. V žádném případě nesmí být do jejich přirozeného života nijak zasahováno. Jak může člověk postupovat v případě, že zpozoruje čápí hnízdo nebo samotného čápa v ohrožení, se můžete dočíst na webu České ornitologické společnosti.

/ Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz

♦ MNICHOVO HRADIŠTĚ – Letní scéna jednoho z nejoblíbenějších českých muzikálů Noc na Karlštejně vstupuje do sedmé sezóny. Komédie o císaři Karlu IV. a jeho hradě Karlštejn, na němž podle údajného zákazu nesměly přebývat

ženy, se v režijním podání Václava Knopa hraje nejen přímo na Karlštejně, ale vyráží i na turné po hradech a zámcích po celé ČR i na Slovensko. A jednou z letošních zastávek bude 25. června i Mnichovo Hradiště. Slavný příběh doplňují

legendární hity *Lásko má, já stůňu, Asi do věží, Hoja hoj* a mnohé další písně Karla Svobody.

Na nádvoří zámku Mnichovo Hradiště se můžete na představení těšit v sobotu 25. června 2022 od 20.30. **Vstupenky lze zakoupit v on-line předprodeji.**

V roli krále Karla IV. uvidíte Daniela Bambase a v dalších rolích Hanu Holíšovou, Marii Křížovou, Pavla Vítka, Václava Knopa, Miloslava Mejzlíka a další. Od letošní sezóny se v představení jako alternace objeví i nové tváře. Postavu neteře purkrabího Aleny nově hraje v alternaci se Sabinou Rojkovou Ivana Korolová a v roli Ofky se s dosavadní představitelkou Reginou Rázlovou střídá Simona Postlerová. (Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz)

♦ **MNICHOVO HRADIŠTĚ – V sobotu 14. května** v 16 hodin se v Mnichově Hradišti v kapli sv. Anny po dlouhých letech setkají smíšené pěvecké sbory na obnoveném festivalu Jarní písnička.

Na 12. ročníku festivalu se představí smíšený pěvecký sbor *Continuo Mnichovo Hradiště*, *Ještěd Liberec*, *Krásnolipský pěvecký sbor* a *Singing at Home* z Děčína. Pořadatelem jsou dětský pěvecký sbor Zvonky ZUŠ Mnichovo Hradiště a NPÚ – státní zámek Mnichovo Hradiště.

Festival sborového zpěvu Jarní písnička se poprvé konal v Mnichově Hradišti už v roce 1993. Do roku 2002 probíhal každoročně, 11. ročník se uskutečnil v roce 2007. Po delší době měl být festival obnoven již v roce 2020, ale musel být odložen kvůli k pandemii. (Mnichovohradištsko.cz)

jablonecko

♦ **JABLONEC n/N – Vesmír současného uměleckého skla a šperku**

Současné výtvarné umění má mnoho podob. Patří mezi ně i studiové umělecké sklo a šperk, jehož tvorbě se věnuje několik generací výtvarníků.

Tentokrát se díla čtyřiceti z nich rozhodlo Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou představit v rámci tematické výstavy nazvané *Vesmír*. Autorem atraktivní instalace je sklářský tvůrce a scénograf brazilského původu Ricardo Hoinéff, známý spoluprací s řadou českých televizních stanic.

Výstavní sál muzea se díky vystaveným objektům i atraktivnímu instalačnímu pojetí proměnil ve vesmír s desítkami planet a planetek, létavic a dosud neviděných zázraků. Jak uvedla ředitelka muzea Milada Valečková: „Výstava je sestavena z autorských prací, které s tématem vesmír korespondují názvem nebo charakterem. Kurátorky Kateřina Nora Nováková a Dagmar Havlíčková ji s vybranými výtvarníky připravovaly téměř dva roky.“

Návštěvníci mohou na výstavě nalézt volné i užité skleněné objekty nebo šperky symbolizující představy výtvarníků o podobě vesmíru s využitím různých technik a materiálových kombinací. „Exponáty jsou na výstavě sdruženy do logických celků podle původního záměru jejich autorů. Výtvarníci ve své práci zrcadlí jedinečné tvary i barvy vesmírných útvarů a těles nebo reagují na technické přístroje pro jejich pozorování a zkoumání,“ řekla kurátorka Kateřina Nora Nováková.

Nejpočetněji zastoupeným materiálem je na výstavě sklo. Podle kurátorky Dagmar Havlíčkové „je málo takových substancí, které dokáží být proměnlivé jako sklo, proto jej ve své tvorbě využívá řada výtvarníků, někteří jako hlavní materiál, jiní jako doplněk.“ Téma vesmír v muzeu zvolili s ohledem na to, aby bylo pro tvůrce pracující se sklem umělecky atraktivní. Některá díla budou mít na výstavě dokonce svou premiéru. Výstavu Vesmír – Současné studiové sklo a šperk je možné v jabloneckém Muzeu skla a bižuterie navštívit **od 20. května** do 11. září. (mv, Jablonecký měsíčník)

Kateřina Reich Francová: Čelenka Persea, 2021,
foto Eliška Sky

♦ **NOVÁ VES n/N – Pramen Nisy dal jméno i nedaleké rozhledně**

Nisa je řekou, která neodmyslitelně patří k Libereckému kraji. Ne každý však ví, odkud vyvěrá její pramen. S nadcházející pěkným počasím se lze právě na toto místo do jabloneckého regionu vypravit. Nalézá se v Nové Vsi nad Nisou.

„Pramen Nisy je určitě dobrým tipem na malý nenáročný výlet. Mnoho z nás se denně s Nisou setkává. Chodí kolem ní, přechází ji po mostech, sleduje život v ní. Pěkné jarní dny jsou příležitostí k tomu podívat se na místo, kde z malého, ale mocného pramínku rodí řeka,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně libereckého hejtmana.

O prameni Nisy se mapa poprvé zmiňuje roku 1713. Okolo roku 1850 bylo místo označeno nápisem na kameni, jak uvádí starý popis maloskalského panství. Přibližně od roku 1900 obec Nová Ves nad Nisou užívá znak se stylizovaným pramenem Nisy.

O zvelebení místa se významně zasadil především Novoveský okrašlovací spolek, jenž se myšlenkou osadit nad pramenem Nisy pamětní tabuli zabíral již od roku 1899. Rozdílné představy spolku a majitele pozemku ale uskutečnění tohoto záměru posunuly o tři desítky let.

V roce 1929 Novoveský okrašlovací spolek pramen Nisy zpřístupnil vybudováním cesty a o rok později tu při lidové slavnosti, konané 29. června 1930, odhalil pomník prameni Nisy. Po druhé světové válce doprovázel do kamene vytesaný původní text Neissequelle 1930 barvou dopsaný český text, louku s pomníkem postupně pohltila zeleň. V roce 1980 původní text nahradila nová bronzová pamětní deska.

V roce 1997 se místo dočkalo zvelebení. Obnovou prošla přístupová cesta a prameniště bylo vyskládáno z kamenů. Místo se stalo výchozím bodem mezinárodní cyklistické trasy Odra – Nisa, měřící 591 km a vedoucí až k Baltickému moři.

O tři roky později sousední město Smržovka podél toku vybuďovalo chodník, zpřístupňující běžně nedostupné malebné partie. Cestou po něm lze sledovat přeměnu nepatrného potůčku na potok a na jeho konci se vydat doleva kolem

novočeských Třech lip s božími muky z roku 1810 po Novoveském hřebenu ke 35 metrů vysoké rozhledně Nisanka. Ta získala svůj název právě podle zdejšího pramene Nisy a krom krásných výhledů do okolních hor nabízí návštěvníkům i turistické suvenýry také s motivem pramene Nisy.

K obnově pomníku a rekonstrukci prameniště přistoupili lidé z Novoveského okrašlovacího spolku a obec Nová Ves nad Nisou s podporou Libereckého kraje v letech 2009 a 2010. Návrh nové pamětní desky ztvárnil akademický sochař Jiří Dostál, novou pamětní desku namísto staré, roku 2008 odcizené zhotovili kamenosochař Rostislav Dvořák starší a zámečníci Pavel Lubas a Jaroslav Lubas starší z Nové Vsi nad Nisou. Součástí obnoveného pomníku je i raznice se stylizovaným znakem obce Nová Ves nad Nisou – pramenem Nisy, kterou mohou příchozí návštěvníci použít jako propisovací razítko. Při slavnosti odhalení nové pamětní desky 12 června 2010 začal sloužit první kamenný most přes řeku Nisu.

/ Jan Mikulíčka

liberec

♦ V úterý 10. května začal v Liberci Mezinárodní festival animovaných filmů ANIFILM. Na slavnostním zahájení vyhlásili pořadatelé vítěze soutěže Český obzor a předali také Cenu za celoživotní přínos animovanému filmu. Festival, letos zaměřený na humor v animaci, nabízí široký, nejen filmový program. V Liberci potrvá do neděle 15. května.

Večer byly na slavnostním zahájení rozděny první ceny. Zatímco vítěze mezinárodní soutěže budeme znát až večer v sobotu 14. května, ocenění v rámci soutěže národní bylo vyhlášeno už dnes. O vítězích svým hlasováním

rozhodla Rada animovaného filmu.

Cenu České televize za nejlepší české animované dílo získal celovečerní film Michaely Pavlátové *Moje slunce Mad*. Tentýž snímek získal i Cenu Nadace PPF za nejlepší český krátký a celovečerní film. Nejlepším českým studentským filmem (s cenou je spojená zvuková postprodukce v hodnotě 6 000 EUR ve studiu BEEP) se stal anidok *Milý tati* režisérky Diany Cam Van Nguyen. /FOTO

Cenu za nejlepší český seriál získal David Sůkup se seriálem *Jezevec Chrujda* (epizoda *Jak našel svou velkou lásečku*) a nejlepším českým videoklipem je počín Barbory Halířové *Irvin Venyš & Epoque Quartet: Cimpoiasca*. Tatáž autorka zabodovala i v soutěži českých zakázkových děl, a to se spotem *Chained*.

V rámci zahájení byla předána ještě jedna cena: Cena za

celoživotní přínos animovanému filmu. Převzala ji zkušená střihačka Jiřina Pěčová, která stojí za mnoha kultovními seriály i autorskými filmy, jako jsou *Maxipes Fík* či *Čtyři lásky*. Spolupracovala například s režiséry Genem Deitchem, Pavlem Koutským, Václavem Bedřichem a Vlastou Pospíšilovou. Festival ANIFILM uvede výběr z její tvorby a ona sama ve speciální přednášce přiblíží, co obnáší práce střihače animovaného filmu. (Anifilm + Jana Kodymová)

♦ Rada města Liberce ve čtvrtek jmenovala Lindu Hejlovou Keprtovou, současnou šéfku opery, do funkce ředitelky Divadla F. X. Šaldy Liberec. Třísouborové divadlo povede od 1. července letošního roku po dobu uvolnění současné ředitelky Jarmily Levko k výkonu funkce poslankyně.

(foto Jakub Kabeš)

♦ Sochy ze zbouraného domu dorazily z galerie do muzea. Tam je letos vystaví Dům, který po desítky let zdobily, ustoupil stavbě dopravního terminálu městské hromadné dopravy v dolním centru krajské metropole. Čtyři pískovcové sochy ze štítu takzvaného Mölleroва domu však zkáze unikly a po letitém pobytu

v Oblastní galerii je koncem roku získalo do svých sbírek Severočeské muzeum. Nyní procházejí restaurováním, aby se zakrátko objevily v muzejní expozici. „V posledních letech prochází řada sbírkových předmětů ze sbírek Severočeského muzea restaurováním. Muzeum je úspěšné v získávání dotačních prostředků, ze kterých je většina restaurátorských zásahů hrazena,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Möllerův dům z roku 1803 se před demolicí nacházel v Malé Moskevské ulici v sousedství domu U Zeleného stromu. Spolu představovaly typ honosnější klasicistní zástavby. Sochy byly původně umístěny v bohatě zdobeném štítu směrem do tehdejší Spital-Gasse.

Poté, co byl dům ve druhé polovině 80. let kvůli plánované výstavbě nového terminálu MHD zbořen, byla čtveřice soch přemístěna do Oblastní galerie Liberec, jejího tehdejšího sídla v Liebiegově paláci vedle libereckého zámku, kde ve zcela nevyhovujícím prostředí zůstala prakticky až do roku 2021.

Předtím, než začala současná rekonstrukce objektu, se podařilo sochy administrativně převést z majetku statutárního města Liberec do sbírek Severočeského muzea.

Sochy v podživotní velikosti 130 centimetrů, původem ze severních Čech nebo přilehlého Saska, jsou alegoriemi tří božských a jedné kardinální ctnosti: reprezentují Lásku, Víru /**FOTO**, Naději a Moudrost. Sochy jsou cenným dokladem dokumentujícím stavebně-historický vývoj Liberce v první čtvrtině 19. století.

Restaurování se ujal Ondřej Sklenář. Kámen důkladně vyčistil, doplnil poškozené a chybějící části soch. Na závěr opatřil plastiky povrchovou úpravou, jež zajišťuje odolnost proti vnějším vlivům v případě vystavení soch venku.

Cena restaurování činí 166 tisíc korun.

Stotisícovou dotaci poskytlo ministerstvo kultury, zbytek dalo ze svého rozpočtu samotné muzeum.

Všechny čtyři zrestaurované sochy se ještě letos objeví ve stálé expozici Severočeského muzea, kde spolu se sochou Neptuna z let 1823 - 1826, dalšími stavebními prvky a vybranými artefakty doplní dlouhodobou expozici o dějinách krajského hlavního města Liberecké fragmenty.

/ Jan Mikulička

♦ Liberec nesehnal pro zchátralý zámek v Machníně kupce, zvažuje využití pro Městské lesy

Liberci se nepodařilo najít kupce pro zchátralý zámek ve čtvrti Machnín, v němž bývalo za minulého režimu vyhlášené dětské oční sanatorium. Radnice zvažuje využití areálu pro svoji příspěvkovou organizaci Městské lesy. Zámek známý i pod názvem Kleinertova vila býval honosným sídlem zasazeným do udržovaného lesoparku, dnes je v dezolátním stavu a dlouhodobě do něj zatéká. Město vlastnilo areál do roku 1999, kdy prodalo zámek společně s domkem správce a strážní věží na ploše bezmála 500 metrů čtverečních a nechalo si jen okolní pozemky, zhruba tři hektary. Plán několika libereckých lékařů, kteří se zavázali k vybudování moderního sanatoria, ale zkrachoval. Zpátky získal Liberec zámek a další budovy před třemi lety, využití ale pro něj neměl, a nabídl ho proto k prodeji. Za polorozpadlý areál situovaný u silnice z Chrastavy do Kryštofova údolí chtěla radnice alespoň 20 milionů korun. Ukázalo se ale, že je zámek neprodejný. Nyní proto podle něj město zvažuje, zda by sem nebylo možné přestěhovat Městské lesy, které mají základnu v areálu bývalého lesního divadla v Lidových sadech a kterou budou muset v budoucnu opustit. (Náš REGION – ČTK)

liberecký kraj

♦ V Liberci vyhlásili vítěze soutěže o knihu roku

V liberecké Krajské vědecké knihovně včera vyhlásili vítěze pátého ročníku soutěže *Kniha roku*. Letos soutěžilo 39 knih v pěti základních skupinách. V kategorii Beletrie a poezie si cenu převzal Miroslav Stuchlý, který do soutěže přihlásil hned dvě knihy, a to *Potkat jelenu* a *Waldwilla*. V kategorii Literatura pro děti a mládež, učebnice se vítězem stala kniha *Cizinec*, kterou do soutěže přihlásilo Dramacentrum Bezejména. Mezi odbornou a populárně naučnou literaturou vyhrála kniha *Hranice desfourských lesů a velkostatku Smržovka*. Nejlepší uměleckou monografií a výtvarnou publikací je publikace *Hledání rovnováhy Design československého lisovaného skla 1948-1989*. V nové kategorii Kniha o obci se vítězem stala *Stará vlast Rokytnice v Krkonoších*. V kategorii čtenářské volby se až do konce nevědělo, která kniha vyhraje. Nakonec se s 370 hlasy vítězem stala kniha Jany Henychové *Běžet život se psy Husky*. Zvláštní cenu Libereckého kraje za mimořádný přínos v oblasti

literatury letos získal emeritní ředitel Krkonošského muzea v Jilemnici, badatel, historik a literát Jan Luštinec. / FOTO Václava Myslivce

Vítězové získali odměnu deset tisíc korun a cenu, kterou speciálně pro tuto soutěž vyrobila Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská v Kamenickém Šenově. (Jan Mikulička)

♦ **Také v letošním roce odsouhlasili krajští radní a zastupitelé poskytnutí peněz na obnovu památek v rámci individuálních dotací. Tato částka činí 13,8 milionu korun. Jedním z projektů, které se dočkají podpory, je druhá etapa opravy střechy kostela Nanebevzetí Panny Marie v Raspenavě. Na ni uvolní kraj 800 tisíc korun; na předchozí loňskou etapu věnoval 650 tisíc.**

„Vážíme si každého majitele památky, který se pustí do odpovědné obnovy. Snažíme se podporou ze strany kraje lidi motivovat, aby k obnovám přistupovali a byly tak zachovány mimořádné stavby pro budoucí generace, ale i stavby drobnější, které mají památkovou ochranu a jsou třeba i jen dokladem způsobu života lidí nebo nějaké činnosti,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Raspenavě je nemovitou kulturní památkou a vznikl v letech 196 až 1907 přestavbou barokního kostela z první poloviny 18. století. Jednolodní novobarokní stavbu s prvky secese kryje sedlová střecha, obdélníkový presbytář valbová střecha se zkosenými rohy. Krytinu tvoří bobrovka na hustém latování – už však dožila a střechou proto do objektu zatéká.

Po druhé etapě opravy střechy bude následovat fáze poslední. Ta spočívá v obnově střechy nad presbytářem, sakristií a dodělávkách souvisejících s předchozími etapami, jakými jsou například dočišťovací práce, dílčí nátěry a podobně.

V závěru roku 2012 se Raspenava stala místem unikátního archeologického

nálezu – při výkopech pro stavbu kanalizace archeologové našli základy gotického kostela, jehož stáří spadá do 14. či 15. století. Podařilo se jim odkrýt roh jeho sakristie, část zdi obklopující kostel a pohřebiště čítající 40 velmi zachovalých kosterních pozůstatků. Archeologům se tak podařilo objevit první středověký kostel na Frýdlantsku. (Jan Mikulička)

vyloveno z fejbůčku

Od Máry Holečka:

Ještě než filmový dokument 19.května vstoupí oficiálně do distribuce kin, je zde možnost koupit si lístky na předpremiéry a setkat se tváří v tvář. A nejen se mnou, ale i s "rejžou" Markétou Ekrt Válkovou. Čili krom filmu který uvidíte, řekneme i pár slov jak probíhalo více než dvouleté natáčení, též se můžete zeptat na to či ono, anebo jen hodit vajíčko... 😊

Multikino Cinestar Liberec 18. května od 20h

Těším se na setkání.

Maara

pozdní sběr

♦ **MARTINICE v KRKONOŠÍCH** – Nejvyšší správní soud (NSS) zamítl kasační stížnost Správy železnic, která měla výhrady k prohlášení stanice v Martinicích v Krkonoších na Semilsku kulturní památkou. Soudní spor trval od roku 2016. Ministerstvo kultury podle verdiktu Městského soudu v Praze srozumitelně odůvodnilo, proč železniční stanice jako celek zasluhuje památkovou ochranu, přestože to může pro státní organizaci Správa železnic znamenat komplikace. Rozhodnutí NSS je dostupné na úřední desce.

„Jelikož zájem na památkové ochraně areálu předmětné železniční stanice jako celku je mimořádný, lze po jejím vlastníku, tím spíše v případě, jde-li o stát, žádat, aby ‚památkové břemeno‘ snášel,“ stojí v rozhodnutí.

Správa železnic zpochybňovala například památkovou ochranu staničního mechanického zabezpečovacího zařízení. Jeho zachování se prý vylučuje se současnými a budoucími nároky na bezpečnost provozu. Navíc je prý komplikované získat náhradní díly. Podle NSS ale stále existují technické varianty řešení, a pokud se to někdy změní, bude nutné hledat způsoby, jak uchovat maximum z památkové hodnoty při udržení provozu.

„Památková ochrana nesmí být pojmána odtrženě od reality a nesmí volit extrémní řešení,“ zdůraznili soudci.

Kromě výpravní budovy a zabezpečovacího zařízení jsou památkově chráněna také stavědla, drátovody, návěstidla, mechanické závory, výhybky nebo kolejiště se sypanými nástupišti. „Železniční stanice jako komplex budov a systém funkčního staničního zabezpečení je živou ukázkou historie, která se dožila

současnosti v téměř nezměněné podobě. Srovnatelný funkční celek se díky probíhající automatizaci železnice v České republice již dnes nevyskytuje a jeho význam je jednoznačně nadregionální, celostátní,“ napsali už dříve památkáři. Také NSS zdůraznil hodnotu stanice jako celku. „Správní orgány přesvědčivě vysvětlily, proč je daný soubor nemovitostí hodnotný jako celek, z čehož plyne, že prohlášení jen určité části výše označených nemovitostí by nemohlo dostatečně plnit úlohu ochrany souboru věcí jako kulturní památky,“ uzavřel NSS. (Náš REGION – ČTK)

♦ PLAVY –

**Věra
Martinová
& Meritum**

SOKOLOVNA PLAVY

14.5.2022 18,00 hod.

cena : 350,- Kč prodej vstupenek na telefonním čísle 775116765

♦ **TURNOV** – A v Turnově už mají kašnu plně napuštěnu vodou.

♦

Lubomír Juhás

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: *knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaje*